

ย้ายมีการ สวดมนต์ ของหลวง ที่กุฏิวัด ประยูรวงษา
วาศ ๗ รูป

วันที่ ๑๔ เวลาเช้า พระสังฆราชรับพระราชทาน
ฉันทิ เวลาค่ำ ๓ โมง เจ้าพนักงานได้จัดรถหลวง
ไปรับพระปรากฏมณีนี ๓ ถานานุกรม ๒ ฉันทิ ๘
รวม ๑๒ รูปที่หน้าวัดสามจีนใต้ แห่งเป็นกระบวน
รถไปลงที่หน้าบ้านนราของษ์ แล้วแห่งเป็นกระบวน
เรืออย่างแห่งพระเทพมุนีนัน ไปขึ้นที่หน้าหน้าวัด
ประยูรวงษาวาศ เสร็จการในคืนนี้

วันที่ ๑๕ เวลาบ่าย เจ้าพนักงานได้เตรียม
เครื่องบริขาร ที่จะพระราชทานแก่พระสังฆราชา
คณะ พระครูถานานุกรมมาเรียนฉันทิ ๒ รวม ๒๒ รูป
ในการขึ้นกุฏิใหม่ ที่พระที่นั่งจักรกริมหาปราสาท
องค์ค้วณิศ เวลาทุ่มเศษพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว เสด็จจากประทับจากประพาศ ประทับตรัสกับ
พระเทพมุนีและพระปรากฏมณีนีแล้ว ทรงประเคน
ไตรและข้อม กับเครื่องบริขารแก่พระราชาคณะ
ถานานุกรมมาเรียน แล้วโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ
ทรงประเคนผ้าสำหรับเครื่องบริขาร แก่พระ ฉันทิ
ทั้งแล้ว พระสังฆราชถวายอนุโมทนา มีวิหารทานคาถา
ด้วย และถวายอดิเรก ถวายพระพรสา พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นเวลาทุ่มเศษ เป็น
เสร็จการ

การทรงผนวชและบวชนาคหลวง

ด้วยในคืนนี้ หม่อมเจ้าทักษิโนภาส ในพระเจ้า
น้อยยาเธอ กรมหมื่นพรหมวรานุรักษ์ ได้กราบ

ถวายบังคมลาทรงผนวชเป็นภิกษุ ๓ หม่อมเจ้า
ชนม์เจริญ ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุน
เจริญผลพูนสวัสดิ์ ได้กราบถวายบังคมลาทรงผนวช
เป็นสามเณร ๓ หม่อมเจ้าปราณีเนาบุตร ใน
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นสฤติย์จำรัสสวัสดิ์
กราบถวายบังคมลาทรงผนวชเป็นภิกษุ ๓ หม่อม
เจ้าเนตร์ ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเบญ
จางค์ กราบถวายบังคมลาทรงผนวชเป็นพระภิกษุ ๓
และพระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ ปลัดทูลฉลองกระทรวง
ธรรมการ กราบถวายบังคมลาบวชเป็นภิกษุ ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บวชเป็นนาคหลวง
อย่างหม่อมเจ้า ๓

วันที่ ๑๖ กรกฎาคม วันโกนเดือนทศก ๑๒๔
เวลาค่ำเจ้าพนักงานได้เจริญพระเกษาและเกษาท่าน
ผู้ที่จะทรงผนวชและบวช ที่ทิมคตพระที่นั่งดุสิตมหา
ปราสาท และแต่งอย่างที่จะสวมโสร่งเสร็จแล้ว ขึ้น
เสด็จกันกลดกำแพงออกไปยังพระที่นั่งอมรินท
วันฉัตร ที่ซึ่งจะสวมโสร่ง ครั้นเวลาทุ่มหนึ่ง พระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน
กลับจากประพาศศ มณฑล มาประทับพระราช
บัลลังก์ ในพระที่นั่งอมรินทวันฉัตร โปรดเกล้าฯ
ให้พวงหมั่น เบิกแว่นเวียนเวียนสวมโสร่ง ครอบ
เบญจมาวารแล้ว พวงหมั่นพร้อมแว่นตบเทียนกระ
ทำโดยวิธีได้ยสาตราตามธรรมเนียมเสร็จแล้ว พระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหลั่งน้ำพระมหาสังข์
ทักษิณาวิน และทรงเจิมพระราช ทาน แก่หม่อมเจ้า
ทั้ง ๓ องค์นั้น แล้วทรงหลั่งน้ำพระสังข์อุตรา

วันที่ ๒๓ เวลาบ่าย พระสงฆ์ราชาคณะพระ
ครูเปรียญเอกชั้นธรรมยุติกนิกาย รวม ๓๐ รูป
มีพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นวชิรญาณวโรรส
ซึ่งทรงเป็นพระอุปัชฌายาจารย์เป็นต้น ได้มาพร้อม
กันอยู่ในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
เจ้าพนักงานได้เชิญ ท่านผู้ที่จะ ผนวช ขึ้น เสด็จขึ้น
กอดอย่างวานนี้ แต่ทิมคตพระที่นั่งดุสิตมหาปรา
สาท ไปดูเกยข้างหอพระสมุดวชิรญาณ ทรง
โปรยและโปรยเงินที่พระราชทานแก่หม่อมเจ้า สยาม
องค์ๆละ ๒๐ บาท พระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ ๑๒๒บาทนั้น
หม่อมเจ้าทั้ง ๓ องค์และพระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ได้ ไป
สู่พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระ
อุโบสถนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จมาประ
ทับเป็นประธาน ท่านผู้ที่จะผนวชจุดเทียนบูชา
พระพุทธรูปนิมิตตามธรรมเนียม และได้กอดขึ้นมา
นั่งซึ่งเจ้าพนักงานได้จัดไว้ แล้วหม่อมเจ้าทัต
โนภาส กับหม่อมเจ้าชนม์เจริญ ได้อุ้มใคร
เข้าไปขอพรพรพาศต่อพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น
วชิรญาณวโรรส และออกมา เจ้าพนักงานกรม
ภูษามาตาเปิดเครื่องที่ตั่งนั้นออก เจ้าพนักงาน
กรมราชบัณฑิตได้ครองใครถวายแล้ว หม่อมเจ้าทัต
โนภาสได้ไปขอสรณคมน์และทศศีลต่อพระอมรโม
ตี หม่อมเจ้าชนม์เจริญได้ ไปขอสรณศีลต่อหม่อม
เจ้าพระธรรมาพรพิริยพรตศรีรัชมังคลาภิเษกและศีลสิบ
แล้ว ได้ออกมานั่งพักอยู่ยังที่ ๆ พักนั้น ในระหว่าง

ที่หม่อมเจ้าทั้ง ๒ องค์ออกมาครองผ้าฉัน หม่อม
เจ้าปราณีเนาบุตร กับพระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ ได้
เข้าไปขอพรพรพาศต่อไป ในคราวนี้หม่อมเจ้าปราณี
เนาบุตรได้ขอ สรณศีล ต่อพระ เจมาภิมุข ธรรม
พระยาวิสุทธต่อพระพิมลธรรมเสร็จแล้ว ท่านผู้ที่
จะทรงผนวชและบวชเป็นภิกษุได้ขออนุญาตตามลำดับ
เสร็จแล้ว หม่อมเจ้าทัตโนภาส ได้เข้าไปในที่
ซึ่งสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช
เจ้าคณะใหญ่หน้บวชเพื่อขออุปสัมปทากรรมต่อพระภิกษุสงฆ์
พระอมรโมตีเป็นพระกรรมวาจาจารย์ สวดญัตติ
จัดตุตถกรรมวาจาเสร็จ ก็อุปสัมปทา กรรมแล้ว
หม่อมเจ้าปราณีเนาบุตร กับพระยาวิสุทธสุริยศักดิ์
ได้เข้าไปขออุปสัมปทากรรมคราวละองค์เป็นลำดับ
กันไป ส่วนหม่อมเจ้าปราณีเนาบุตรนั้น พระเจมา
ภิมุขธรรมเป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระยาวิสุทธ
สุริยศักดิ์ พระพิมลธรรมเป็นพระกรรมวาจาจารย์
เมื่อพระภิกษุทั้ง ๓ ได้ผนวชเป็นอุปสัมบันเสร็จแล้ว
พระเจ้าน้องยาเธอ ซึ่งทรงเป็นพระอุปัชฌายาจารย์
ได้ทรงบอกอนุสาสน์จับแล้ว ผู้ที่ทรงผนวชและบวช
เป็นภิกษุและสามเณร ถวายไทยธรรมแก่พระอุปัช
ฌาย์และพระกรรมวาจาจารย์และพระที่นั่ง หัดกบาศ
ครึ่งเวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินสู่ภายในพระอุโบสถ
ทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการแล้ว ประทับบนพระราช
บัลลังก์ ท่านผู้ที่ผนวชใหม่ได้เข้าไปรับเครื่องบริ
หาร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน
คราวละองค์เป็นลำดับกันไป แล้วโปรดให้ ไปรับ
ของถวายส่วนข้างใน ที่พระฉากด้านใต้ทั่วทุก ๆ
องค์แล้ว พระบรมวงษานุวงศ์และข้าราชการฝ่าย
หน้าได้ถวายต่อไปเสร็จแล้ว พระสงฆ์ถวายอนุโม

ทนาย ถวายอภิเษก ถวายพระพรดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จกลับเวลาย่ำค่ำ

หม่อมเจ้าพระกับหม่อมเจ้าสามเณร และพระพระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ได้ ไปอยู่วัดบวรนิเวศวิหาร

ในวันนี้ เวลาบ่าย เจ้าพนักงานได้เจริญเกษา หม่อมเจ้าเนตร ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเบญจางค์ และแต่งอย่างที่จะสมโภชเสร็จแล้ว ได้ ขึ้นเสด็จขึ้นถว้กต่างมรดอ ไปพักอยู่ในพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย เวลาทุ่มเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จกลับจากประพาศ ประทับ ในพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย โปรดเกล้าฯ ให้ พราหมณ์เบิกแว่นเวียนเทียนสมโภช ท่านผู้ที่จะ ทรงผนวชนั้นแล้ว ทรงหลั่งน้ำพระมหาสังข์และ ทรงเจิมพระราชทานแล้วเสด็จขึ้นเวลา ๒ ทุ่มเศษ

วันที่ ๑๔ เวลาบ่าย พระสังฆราชาคณะพระครูฐานานุกรมปรีชญ์ฝ่ายมหานิกายรวม ๓๐ รูป มีสมเด็จพระวันรัตเป็นประธาน ได้มาพร้อมกัน อยู่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้ว เจ้าพนักงานได้เชิญหม่อมเจ้าเนตร ขึ้นเสด็จขึ้นถว้กต่างมรดอ ไปสู่เกยไปรับเงินที่พระราชทาน ๒๐ บาท แล้ว เข้าไปสู่พระอุโบสถจุดเทียนบูชาพระแล้ว อ้อมไทรเข้าไปขอพรพรกต่อสมเด็จพระวันรัต แล้ว ออกมาครองผ้า เข้าไปทูลขอพรต่อพระ เทพเมธี เสร็จกิจบรรพชาแล้ว เข้าไปขออุปสมบทในท่ามกลางสงฆ์ สมเด็จพระวันรัตเป็นพระอุปัชฌาย์ พระเทพเมธีกับพระประสิทธิ์ศีลคุณเป็นพระกรรมวาจาจารย์ สวดญัตติจัดตุกกรรมจบแล้ว สมเด็จพระวันรัตบอกอนุสาสน์จบแล้ว พระสังฆถว้ถวายอนุโมทนา

พระราชทานที่จะนำ ๕ รูป มีสมเด็จพระวันรัตเป็นประธาน กับหม่อมเจ้าพระเนตร ๓ ได้ ไปพร้อมกันรอกคอยเสด็จออกอยู่ ณ พระที่นั่งจักรกรีมหาปราสาทองค์ตะวันตก เวลาทุ่มเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกประทับตรัสกับ สมเด็จพระวันรัตแล้ว พระราชทานไตรเครื่องบริขารแก่หม่อมเจ้าพระเนตรแล้ว พระสังฆถว้ถวายอภิเษก ถวายพระพรดา กลับ หม่อมเจ้าพระเนตร ได้ ไปอยู่วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่าย และทรงเจิมเทียนพรรษาแล้ว โปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตรขุนนางแล้ว เสด็จขึ้นเวลา ๒ ทุ่มเศษ เสด็จเสด็จการ

การบวชนาควัดเบญจมบพิตร

ด้วยสามเณรยา ปรีชญ์ ๓ ประโยค ๑ สามเณรคอนเก่า ปรีชญ์ ๓ ประโยค ๓ สามเณรโต ๓ รวม ๓ รูปวัดเบญจมบพิตร มีอายุสมควรจะอุปสมบทเป็นภิกษุ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้พระเจ้าอภัยนางเชอ พระองค์เจ้าพวงสร้อยสอางค์ผู้ทรงปวารณา สามเณรยาปรีชญ์ ๑ เจ้าจอมมารดาอ่อน ผู้ปวารณา สามเณรคอนเก่าปรีชญ์ ๑ พระยาอภัยรัตนฤทธิ ผู้ปวารณาสามเณรโต ๑ ทรงจัดและจัดการอุปสมบทสามเณรทั้ง ๓ นั้น มีกำหนดในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ เวลาบ่าย ๔ โมงเศษ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้ปวารณาจัดการที่จะอุปสมบทก่อนเวลาเสด็จพระราชดำเนิน เวลา